

Aktuelt

Dispensation til Select 240 EC mod en-årig rapgræs i jordbær

Miljøstyrelsen har givet dispensation til brug af Select 240 EC til bekæmpelse af enårig rapgræs i jordbær, løg, gulerod, pastinak, persillerod, knoldselleri, rødbede, havefrøkulturer og planteskolekulturer i perioden d. 15. april til d. 13. august 2016.

Dispensation til ukrudtsmidlet Select 240 EC (509-7), indeholdende clethodim, er givet på følgende betingelser:

- Må kun anvendes til ukrudtsbekæmpelse af enårig rapgræs i jordbær, løg, gulerod, pastinak, persillerod, knoldselleri, rødbede, havefrøkulturer og planteskolekulturer
- Må kun anvendes i perioden fra den 15. april til den 13. august, hvorefter der er anvendelses- og opbevaringsforbud
- Må i jordbær og løg (kepaløg, skalotteløg og hvidløg) ikke anvendes senere end 40 dage før høst
- Må ikke anvendes nærmere end 20 meter fra vandmiljøet

Midlet vil være til rådighed i løbet af næste uge hos de normale leverandører af plantebeskyttelsesmidler. Nordisk Alkali er distributør i DK.

En dag med fokus på tunnel produktion

I går var producenter fra både Sverige, Norge, Finland og Danmark samlet til et tunnelarrangement i Sverige. Her var der blandt andet fokus på status for jordbærproduktionen i England og Tyskland.

I tabellen nedenfor kan I se fordelingen mellem friland og tunnel. I England er omkring 91 % af jordbærarealet dækket med tunnel eller væksthuis, mens det i Tyskland kun er omkring 2,5 % af arealet, der er dækket pt.

Tabel nedenfor blev vist i et indlæg af Tim Crosmann fra UK

	Tyskland	England
Total ha med jordbær	19.400	4.536
Antal virksomheder	2400	270 (estimat)
Gennemsnit størrelse	8 ha	17 ha
Beskyttet produktion/tunnel		
Areal	466	4.128
Total udbytte	6.900	104.778
Udbytte/ha	15 tons/ha	25 tons/ha
Friland		
Areal	18.934	317
Total udbytte	142.780	2.853 (estimat)
Udbytte/ha	7,5 tons/ha	9 tons/ha
Konsumtion	1,9 kg/person	1,6 kg/person

INDHOLD

Aktuelt

Generelt

Friland

Tunneler

Væksthuis

Generelt

Det er koldt derude

I disse dage kommer der mange henvendelser, om de blomstrende jordbærarealer skal dækkes eller af-dækkes i denne vejrtype. Med risiko for nattefrost bør fiberdugen være på om natten. Nedenfor er der vist en tabel for kritiske temperaturer i forskellige udviklingsstadier. Husk på at dette er temperaturer ved planten og ikke i 2 meters højde. Hvis der varsles temperaturer under 5 grader i 2 meters højde, så kan der være risiko for frost i blomsterhøjden, specielt i vindstille og klart vejr.

Bud på kritiske temperaturer for frostskafer i jordbærblomster og bær. (Perry og Poling, 1985)

Udviklingsstadiet	Ca. bud på kritiske temperaturer
Lille tæt lukket knop	-5,5
Stor blomsterknop inden udspring	-3,1
Åben blomst	-1,1
Bær	-2,2

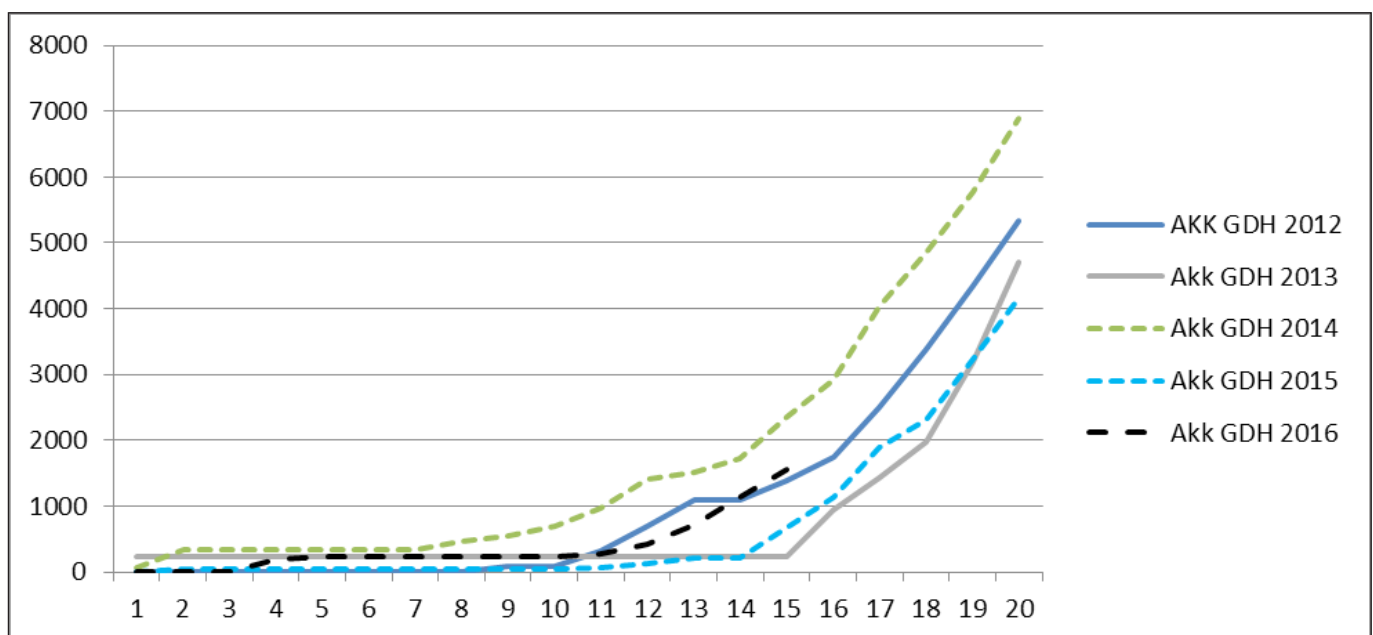
Her går mange på kompromis med også at lade fiberdugen ligge på om dagen, da det er tidskrævende at tage den af og på hele tiden og det er ikke heller ikke nemt at arbejde med en våd fiberduk. Bestøvningen vil gå langsomt ved disse kolde temperaturer, så der er risiko for dårlig bestøvning både med og uden dækning. Der vil også være risiko for gråskimmelangreb i de første bær, men med risiko for frost og hagl, så mener vi fiberdugen mange steder bør ligge på et par dage endnu.

Men derefter bør fiberdugen tages af de blomstrende arealer, så der kan foretages forebyggende svampesprøjtninger. Med den blæst vi har haft den sidste tid, er der også mange skader på planterne efter slitage efter fiberdugen og der mangler fortsat noget bladmassen mangler flere steder. Så vi håber på bedre vejr.

Et andet spørgsmål, der presser sig på, er hvordan høsttidspunktet bliver i forhold til sidste år? Det er svært at spå om, da det i stor udstrækning afhænger af vejret i de kommende uger. Men vi har kigget lidt på, hvordan temperaturerne har været indtil nu. Dette har vi lige som sidste år forsøgt at synliggøre med nedenstående beregning af vækstgradstimer (GDH).

For hver uge er antallet af GDH beregnet på følgende måde:

Eks. fra uge 15: Middeltemperatur/uge i uge 15 var lig med 7,1 °C på landsbasis.
 $GDH \text{ i uge } 15 = (7,1 - 4,5) * 24 \text{ timer/døgn} * 7 \text{ døgn/uge} = 437 \text{ GDH/uge}.$

Denne beregning er gjort for hver uge siden nytår og derefter er værdierne opsummeret fra første uge i januar. Værdierne er beregnet for 2012-2016.

Ud fra kurverne kan vi se, at vi indtil nu ligger tæt på kurven fra 2012 og vi er noget bagud i forhold til GDH fra 2014, men det ser ud til, at vi til og med uge 15 er lidt foran i forhold til sidste år. Dette er beregnet på middeltemperaturer fra DMI i 2 meters højde, så for de dækkede arealer vil mængden af solindstråling selvfølgelig også have haft stor indflydelse på udviklingen.

Antallet af solskinstimer for marts ligger meget tæt på normen for perioden 1961-1990. I april er vi endnu ikke nået helt op på normen, så det er spørgsmålet, om det nås i løbet af de kommende dage?

2016	Antal solskinstimer	Normal (1961-1990)
Januar	57	43
Februar	94	69
Marts	113	110
April	131+	162

Skal beregningerne forbedres yderligere, så bør vi beregne antallet af GDH allerede fra blomster-initieringens start i efteråret og vi bør følge temperatur ved planten. I 2014 havde vi et varmt efterår, som kan have givet et ekstra forspring i forhold til høst i 2015.

Pletvingefrugtfluen, *Drosophila suzukii*

Ønsker du hjælp til opgørelse af fældefangster, så kan du tilmelde dig en ordning ved GartneriRådgivningen. Tilmeldingen kan ske løbende med frist fredag hver uge. Du modtager fælder senest 1 uge efter tilmelding.

Tilmelding sker ved henvendelse til Helle Mathiasen på tlf.: 4014 4095 eller hmat@seges.dk eller Gitte Hallengren Jørgensen på tlf.: 2171 7749 eller ghj@seges.dk.

Prisen afhænger af antallet af fælder og uger, der overvåges. Vi anbefaler generelt et sæt á 2 fælder per lokalitet eller mark og prisen er per et sæt fælder inkl. ophæng (2 stk. som genbruges), adresselabels til forsendelse og opgørelsen af fælder.

Friland

OBS

Der er nu godt gang i blomstring i Flair og Honeoye på friland rundt om i landet.

Vi har set begyndende blomstring i Flair friland fra omkring uge. 15 i år.

Hold øje med nattemperaturer og risiko fra frost.

Lad fiberdugen blive på, hvis der er risiko for hagl og nattefrost.

Fokus på meldug og gråskimmel forebyggelse.

Fokus på sneglebekæmpelse, mens de endnu er små.

Der kan nu også findes viklerlarver i enkelt-dække arealer.

Indenfor den sidste uge har vi også set de allerførste få viklerlarver på ikke dækkede arealer.

Tjek også status for bladlus og spindemider.

Kan finde spindemider specielt i gamle arealer.

Overvej status for behandling, når spindemiderne kan findes på de nye blade.

Plantning på traditionelt friland er i gang. Det er dog koldt og vådt i disse dage. Så afvent evt. lidt.

Tjek plantekvaliteten ved modtagelsen og vær omhyggelig med plantningen.

Ukrudtsbekæmpelse i nyplantede og etablerede arealer.

Udvikling på friland

Begyndende blomstring i Rumba under fiberdug. Flair og Honeoye er længere fremme.

Fokus på meldug og gråskimmel forebyggelse

Tænk på risiko for opbygning af resistens ved sprøjtning mod gråskimmel. Forsøg at gå efter en strategi, hvor du kun anvender 3, maks. 4 sprøjtninger mod gråskimmel. Switch ser pt. ud til at være det bedste middel vi har mod gråskimmel, så tænk på, hvornår du får mest ud af dette middel. Vi anbefaler, at det anvendes ved en af de første 2 sprøjtninger. Se godkendte midler i jordbærNyt nr. 2. 2016.

Nyplantede arealer

Kontroller kvaliteten af planterne straks ved modtagelsen. Planterne må hverken vise tegn på optøning og genfrysning eller nyvækst i form af hvide rodspidser. Der skal være en neutral lugt (af skovbund!) ved planterne og kronerne skal ved gennemskæring være kridhvide. Hvis planterne er meget hårdt frosset, kan det være tegn på opbevaring ved for lav temperatur hos planteproducenten eller under transporten. Hvis der er noget galt med planterne, er det vigtigt at lave en skriftlig reklamation, gerne suppleret med fotos af problemerne. Gem lotnumre af hvert enkelt part.

Selve plantningen bør udføres så hurtigt som muligt efter modtagelsen af planterne, men naturligvis først, når jorden er tjenlig til det. Det er vigtigt kun at lade planter stå eksponeret over for vind og sol i ganske kort tid (få minutter), da enhver udtørring nedsætter chancen for en god etablering og øger risikoen for angreb af rodsygdomme. Der bør altid kunne tilvandes under tørre forhold, også for at skabe muligheder for en vellykket ukrudtsbekæmpelse vha. jordmidler. Under tørre forhold, eller hvis der er tendens til et knoldet plantebed kan det være nødvendigt med en let tromling af planterne efter plantningen. Det skal være med en relativt let tromletype, der tillader jord at "rende igennem", så der ikke skubbes jord foran eller kværnes planter.

Ukrudt i nyetablerede arealer

Der er nu gang i plantning på friland og det gælder om at udnytte jordfugtigheden, mens den er der, til at få den bedste virkning af jordherbiciderne. Planter der i en tør periode, er det oftest bedre at vente med behandling mod ukrudt, til der igen falder nedbør, da vanding ikke giver helt den samme jordfugtighed som naturlig nedbør.

Med mindre der er forventninger om et usædvanligt stort ukrudtstryk eller specielle arter som stolt-henrik eller kamille, vil der være en god effekt af en tankblanding af Boxer og Stomp/Stomp CS. Den nøjagtige dosering afhænger af flere ting, så kontakt evt. Ole H. Scharff, inden du beslutter dig endeligt.

Ukrudtsbekæmpelse i etablerede kulturer

Mod nyfremspiret tokimbladet ukrudt anvendes splitbehandlinger med et phenmedipham middel (Betanal, Herbasan m.fl.) som bladmiddel over jordbærearbejdet. Virkningen er bedst, mens ukrudtet endnu er på kimbladstadiet eller med få løvblade. Vi anbefaler normalt at behandle med 1,5 l [Betanal](#) pr. ha med 7-8 dages mellemrum, men den nøjagtige strategi afhænger af planternes vigør, ukrudtets størrelse og vejr-situationen omkring sprøjtning. Det er vigtigt ikke at behandle i perioder med lave nattemperaturer (< 5 °C), da det kan give skader på planterne. Dette sidste giver pt. store udfordringer pga. den vedvarende risiko for nattefrost. Der skulle dog være lunere nætter på vej, der giver mulighed for behandling med phenmedipham.

Afskærmet behandling med Reglone

Behandling med afskærmet sprøjte mellem rækkerne med et diquat middel ([Reglone](http://www.gartneriraadgivningen.dk/NR/rdonlyres/98CCDB14-6032-4B97-865E-722AB267C139/0/GP14_21maj_diquatmidler_jordbaaer_final.pdf) m.fl.) udføres, så snart der er tilstrækkeligt med ukrudt at sprøjte på. Se vilkårene i brugsanvisningen til mindre anvendelse: http://www.gartneriraadgivningen.dk/NR/rdonlyres/98CCDB14-6032-4B97-865E-722AB267C139/0/GP14_21maj_diquatmidler_jordbaaer_final.pdf

Specielt for græsukrudt

I de senere sorter kan det stadig nås at behandle mod kvik med Focus Ultra. Dosering mod kvik er i den nye, regelrette godkendelse øget til 4-5 l Focus Ultra + 0,5 l Dash pr. ha. Mod øvrigt græsukrudt og spildkorn er doseringen 1,0-1,5 l Focus Ultra + 0,5 l Dash pr. ha. Sprøjtefrist 42 dage.

Med den nye dispensation til brug af Select 240 EC (se starten af nyhedsbrevet under Aktuelt) er der nu også en "nødbremse" over for en-årig rapgræs, der har fået overtaget i marken. Det gælder dog også her, at den lange sprøjtefrist betyder, at de tidligste sorter ikke kan nå at blive behandlet.

Tunnel

OBS

Der er nu mellemstore grønne bær i de tidligste tunnel med overvintrede Flair.

Hold øje vejruddisigten og dæk ved risiko fra nattefrost.

Plasten på tunnelerne kan klare et par grader, måske mere, hvis der er opbygget noget varme dagen før.

Kan være godt at dække humlebistaderne lidt til ved kolde nætter, hvis ikke I har isolerede stader.

Husk ventilering fra morgenstunden så luftfugtigheden kommer ned.

Undgå temperaturer over 25 grader fra begyndende blomstring.

Gødevanding alt efter behov.

Tjek for snegle.

Tjek for bladlus og spindemider.

Set de første enkelte huller i kronblade efter hindbærnsnudebillen. Så tjek løbende status.

Fokus på meldug forebyggelse.

Fokus på gråskimmel forebyggelse fra begyndende blomstring.

Udvikling i tunnel

Grønne bær fra Flair i tunnel. Dette er fra nyplantede planter.

Ventilering

Se skema for ventilering i JordbærNyt nr. 2.

Væksthus

OBS

Nu er høsten godt i gang i de fleste væksthuse, i hvert fald i de overvintrede hold.

Væksthuse med plantning tidligt på året har endnu ikke helt gang i plukningen.

Udtag evt. blomsterklaser en sidste gang.

Fjern løbende udløbere.

Husk at fjerne humlebieerne, når blomstringen er ved at være slut.

Hold øje med, at den relative luftfugtighed ikke er for høj om dagen.

Fokuser på klimakontrol. Indsæt minimum ventilering i dagtimerne.

Kan evt. reducere ventileringen i aftentimerne omkring solnedgang for at øge rodtrykket.

Fokus på at holde temperaturene ned, når først plukningen er gået rigtig i gang.

Forsøg at opnå 15-25 procent dræn fra høsten er godt i gang med mest dræn midt på dagen.

Dræn på anden vanding på dagen, må gerne komme lidt på første vanding på gode dage.

Sæt bladsupporten i den yderste position, så bladarealet bliver udbredt så meget som muligt.

Moniter fortsat for spindemider og bladlus.

Tjek status for meldug.

Pluk rent.

Nauja Lisa Jensen

Tlf: 87 40 66 11 / Mobil: 21 33 80 48

nlj@seges.dk

Ole H. Scharff

Tlf: 87 40 66 34 / Mobil: 40 73 19 58

ohs@seges.dk